

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๑๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๕

พระราชบัญญัติ

ควบคุมการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๐๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๕

เป็นปีที่ ๒๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการ
ควบคุมการประกอบโรคศิลปะ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

ฉบับพิเศษ หน้า ๖

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๑๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๕

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “โรคศิลปะ” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๙๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“โรคศิลปะ” หมายความว่า กิจการใด ๆ อันกระทำโดยตรงต่อร่างกายของมนุษย์ในการบำบัดโรคซึ่งรวมตลอดถึงการตรวจโรค และป้องกันโรคในสาขาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) เวชกรรม คือ การตรวจโรค การป้องกันโรค หรือการบำบัดโรคมมนุษย์ด้วยกรรมวิธีของการประกอบโรคศิลปะตามแผนนั้น ๆ

(๒) ทันตกรรม คือ การตรวจหรือการบำบัดโรคฟัน หรืออวัยวะที่เกี่ยวกับฟันโดยตรง หรือการทำฟันในช่องปากของมนุษย์

(๓) เกษักรรม คือ การปรุขยาหรือผสมยา หรือการประดิษฐ์วัตถุใด ๆ ขึ้นเป็นยาสำหรับมนุษย์

(๔) การพยาบาล คือ การกระทำในการช่วยเหลือผู้ป่วย เพื่อบรรเทาอาการของโรค

(๕) การผดุงครรภ์ คือ การตรวจและการปฏิบัติต่อหญิงมีครรภ์ เพื่อป้องกันความผิดปกติในการคลอดบุตร การทำคลอด ตลอดจนการดูแลมารดาและทารกในระยะหลังคลอด และให้หมายความรวมถึงการผ่าตัด ฉีดยา ฉีดสารหรือสอดใส่วัตถุใด ๆ เข้าในร่างกายเพื่อการเสริมสวย การคุมกำเนิด การทำหมัน หรือการบำรุงร่างกายด้วย”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลป์ พุทธศักราช ๒๔๗๕

“มาตรา ๑๑ ทวิ ให้ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลป์แผนปัจจุบัน สาขาเวชกรรมชั้นหนึ่ง เป็นผู้กระทำการผ่าตัด ฉีดยา ฉีดสารหรือสอดใส่วัตถุใด ๆ เข้าในร่างกายเพื่อการเสริมสวย การคุมกำเนิด การทำหมัน หรือการบำรุงร่างกายได้

รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ผู้ที่ได้
ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะเฉพาะ
แผน สาขา และชั้นใด เป็นผู้กระทำการผ่าตัด ฉีดยา ฉีดสาร
หรือสอดใส่วัตถุใด ๆ เข้าในร่างกายเพื่อการเสริมสวย การคุม
กำเนิด การทำหมัน หรือการบำรุงร่างกายอย่างหนึ่งอย่างใดหรือ
หลายอย่างได้”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราช
บัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๕ ซึ่ง
แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ
(ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ ความรู้ในวิชาชีพของผู้มีสิทธิขึ้นทะเบียน
และรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะได้นั้น คือ

(๑) สำหรับผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่ง
คือ

(ก) มีปริญญาหรือประกาศนียบัตรสำหรับสาขา
นั้น ๆ จากสถานศึกษาในประเทศไทยที่คณะกรรมการควบคุม
การประกอบโรคศิลปะรับรอง แต่คณะกรรมการควบคุมการ
ประกอบโรคศิลปะอาจสอบความรู้ก่อนก็ได้

สำหรับสาขาเวชกรรมต้องมีใบรับรองของโรงพยาบาลหรือสถาบันทางแพทยศาสตร์แสดงว่าได้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลหรือสถาบันทางแพทยศาสตร์นั้นมาแล้ว เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ภายหลังจากที่ได้รับปริญญาแล้ว และเป็นที่พอใจของคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ

(ข) มีปริญญาหรือประกาศนียบัตรสำหรับสาขานั้น ๆ จากสถานศึกษาในต่างประเทศ และได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะในประเทศที่ตนได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตร และคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะได้สอบความรู้เป็นที่พอใจแล้ว แต่ถ้าเป็นคนไทยไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะในประเทศที่ผู้นั้นได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตร

สำหรับสาขาเวชกรรมต้องมีใบรับรองของโรงพยาบาลหรือสถาบันทางแพทยศาสตร์แสดงว่าได้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลหรือสถาบันทางแพทยศาสตร์นั้นมาแล้ว เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปีภายหลังจากที่ได้รับปริญญาแล้ว และเป็นที่พอใจของคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ

(๒) สำหรับผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นสองต้องเป็นผู้ซึ่งได้รับการอบรมศึกษาในสาขาทันตกรรม หรือสาขา

การผดุงครรภ์ จากโรงพยาบาลหรือสถานศึกษาของทางราชการ
ในประเทศไทย และเป็นทีพื่อใจของคณะกรรมการควบคุมการ
ประกอบโรคศิลปะ

(๓) สำหรับผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันในสาขา
การพยาบาล ต้อง

(ก) มีปริญญาหรือประกาศนียบัตรจากสถาน
ศึกษาในประเทศไทยที่คณะกรรมการควบคุมการประกอบโรค
ศิลปะรับรอง แต่คณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ
อาจสอบความรู้ก่อนก็ได้

(ข) มีปริญญาหรือประกาศนียบัตรจากสถาน
ศึกษาในต่างประเทศ และได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบโรค
ศิลปะในประเทศที่ตนได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตร และ
คณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะได้สอบความรู้เป็น
ทีพื่อใจแล้ว แต่ถ้าเป็นคนไทยไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้
เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะในประเทศที่ผู้นั้นได้รับปริญญาหรือ
ประกาศนียบัตร

(๔) สำหรับผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ ต้องเป็น
ผู้ซึ่งได้รับการอบรมศึกษาจากผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ
ซึ่งได้ขันทะเบียนและรับใบอนุญาตแล้ว ตามกำหนดเวลาและ

เงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะได้สอบความรู้เป็นที่พอใจแล้ว”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๑ ผู้ใดไม่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะหรือได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแล้ว แต่อยู่ในระหว่างถูกพักหรือเพิกถอนใบอนุญาต กระทำการประกอบโรคศิลปะอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ หรือผู้ประกอบโรคศิลปะผู้ใดกระทำการประกอบโรคศิลปะอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ ทวิ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๒ ผู้ใดไม่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะหรือได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต

เป็นผู้ประกอบโรคติดต่อแล้วแต่อยู่ในระหว่างถูกพักหรือเพิกถอนใบอนุญาต โฆษณาด้วยวิธีใด ๆ แสดงว่าพร้อมที่จะกระทำการประกอบโรคติดต่อเพื่อแสวงหาผลประโยชน์หรือสินจ้างหรือเพื่อบำเหน็จรางวัลหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๑๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๕

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปรากฏว่ามีการกระทำบางอย่างที่ผู้กระทำได้นำเอากรรมวิธีของการประกอบโรคศิลป์ไปใช้ แก่การเสริมสวย การคุมกำเนิด เป็นต้น ด้วยวิธีผ่าตัด ฉีดยา หรือสารใด ๆ โดยการกระทำดังกล่าวไม่เป็นการประกอบโรคศิลป์ปะตามบทนิยามของกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลป์ปะที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ทั้ง ๆ ที่การกระทำดังกล่าวอาจจะเกิดอันตรายได้เช่นเดียวกับการประกอบโรคศิลป์ปะ และขณะนี้ได้มีโรงเรียนพยาบาลและผดุงครรภ์เกิดขึ้นหลายแห่ง สมควรที่จะกวดขันความรู้ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนต่าง ๆ ให้มีมาตรฐานเท่าเทียมกันโดยให้มีการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนการประกอบโรคศิลป์ปะก่อนที่จะอนุญาตให้ขึ้นทะเบียน และรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลป์ปะสาขาการพยาบาลและการผดุงครรภ์ นอกจากนี้ยังมีบุคคลซึ่งไม่มีความรู้ในวิชาชีพนี้เพียงพอทำการประกอบโรคศิลป์ปะหรือใช้กรรมวิธีของการประกอบโรคศิลป์ปะแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบอันอาจเป็นภัยต่อสวัสดิภาพของประชาชน จึงสมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลป์ปะให้ควบคุมไปถึงกรณีดังกล่าว และเพิ่มโทษสำหรับผู้กระทำความผิดให้สูงขึ้น